

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. IX. Testimonia Gentilium, Iudæorum, & Mahumetanorum, nonum
credibilitatis nostræ fidei argumentum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

insania est, Evangelio non credere, cuius veritatem sanguis martyrum clamat, Apostolica resonant voces, prodigia probant, ratio confirmat, elementa loquuntur, & DÆMONES CONFITENTUR.

§. IX.

Testimonia Gentilium, Iudeorum, & Mahumetanorum, nonum credibilitatis nostræ fidei argumentum.

257. Cvm Novatianus cap. 18. de Trinit. rectè dixerit, Firmum esse genus probationis quod ab Adversariis sumitur, ut veritas etiam ab ipsis inimicis veritatis probetur, vel ut loquitur Eucherius homil. 2. de Paschate, Validis absque dubio nritur privilegijs, qui causam de Adversarij asserit instrumentis; non possum efficacius veritatem fidei nostræ suadere, quàm adducendo ea quæ in ejus laudem ipsius Adversarij, nimirum Gentiles, & Judæi, ac Mahumetani protulerunt, & scriptis commendarunt: plura enim in laudem & commendationem Christi & nostræ Religionis in eorum libris reperiuntur. Nam in primis ex Gentilibus Plato in libro de legibus hæc scribit sanè admiratione dignissima: Mensura omnium non homo, sed Deus est, maximè verò si Deus fiat homo. Item interrogatus quandiu standum ipsius legibus foret? respondit: Donec aliquis sacrior homine in terris appareat, qui fontem omnibus veritatis aperiat, quem denique sequantur omnes.

Cæsar Augustus (ut referunt Suidas, Cedrenus, Nicephorus, & alij) aram Romæ in Capitolio erexit, cum hac inscriptione, ARA PRIMOGENITI DEI, qui putatur esse locus in Capitolio, ubi nobilissimum Templum antiquitus erat Jovis Capitolini: eo verò prostrato, successit Basilica Dei Genitricis Mariæ, dicta ea de causa, ARA CÆLI. Alij dicunt Dei Genitricem Mariam, infantem in ulnis habentem, sublimem in aère ab eodem Augusto illic esse conspectam.

D. Augustinus lib. 1. de consensu Evangelistarum refert, quod cum Tiberius mortem Christi accepisset, eum in Deorum album adscribere voluit, sed à Senatu impeditus est, qui noluit Christum pro Deo agnosci, quia dicebat eum esse zelotypum, nullumque alium Deum secum permittere.

Narrat quoque Lampridius in vita Severi, Imperatorem Adrianum omnia Tempia in honorem Christi dicasse, & ut imposterum templa absque idolis extruerentur, & extructa diruerentur, edixisse: sed Augures dissenserunt, & in eum acriter invecit, quod mente conceperat impediverunt; sed tamen locupletissimum de Christi Divinitate & innocentia reliquit testimonium.

Alexander Severus in Oratorio imaginem Christi servabat, coram qua singulis diebus procumbebat. Antoninus verò Pius, audiens hanc sententiam, Alteri ne feceris quod tibi fieri non vis, inter Christianos pervagatam, mirificè eam commendavit, dixitque eum fore virum omni exceptione majorem, qui eam ad amissum observaret, multaque bona de Christo ipso, tanquam illius sententiæ authore, referre solebat.

Extat insuper Plinij junioris ad Trajanum Epistola, quâ probatos mores, sanctosque Christianorum ritus describit, dicens: Eos esse solitos stato die ad lucem convenire, carmenque Christo

Tom. IV.

A quasi Deo dicere secum invicem, seque sacramento non in scelus aliquod obstringere, sed ne furta, ne larocinia, ne adulteria committerent, ne fidem fallerent, ne depositum appellati abnegarent. Quod in causa fuit, ut idem Trajanus ab eorum persecutione desisteret.

Demum leguntur in calce Apologiæ Justin Martyris tres Imperatorum Romanorum Epistolæ, in commendationem Christianorum, in quarum una testatur Marcus Aurelius, qui eam ad Senatum Romanum scripsit, se in re proflus desperata, Christianorum precibus, insignem de hostibus victoriam reportasse, & in media Germania, montibus undique cum suis conclusum, in extrema siti, optatam à Cælo pluviam obtinuisse, quos propterea egregiè commendans, jubet ut si quis Christianum deinceps accusaret, vivus comburetur, quemadmodum videre est tum in Justino, tum in Baronio, qui eas litteras sub annum 176. num. 22. ad verbum refert. Hæc quoad Gentiles.

Quantum verò ad Judæos, celebre reperitur de Christi miraculis, & sanctitate, Josephi testimonium, lib. 18. Antiquit. cap. 4. ubi de illo hæc scribit: Fuit autem his temporibus Iesus sapiens vir, si tamen virum eum nominare fas est: erat enim mirabilium operum effector, & Doctor omnium eorum qui libenter audiunt quæ vera sunt. Et multos quidem Iudeorum, multos etiam ex gentibus sibi adjunxit. Christus hic erat. Hunc accusatione primorum nostræ gentis virorum, cum Pilatus in Crucem agendum decrevisset, non deseruerunt hi qui ab initio eum dilexerunt. Apparuit enim eis tertiâ die iterum vivus: secundum quod divinitus inspirati Propheta, vel hæc, vel alia innumera miracula futura prädixerant; sed & in hodiernum diem Christianorum, qui ab ipso nuncupati sunt, & nomen perseverat, & genus. Philo etiam disertissimus Iudeorum librum scripsit de sanctitate & puritate vitæ primorum Christianorum, Alexandria degentium, ut testatur D. Hieronymus in lib. de Scriptoris Ecclesiasticis.

Denique Christi nomen, etiam apud ipsos Mahumetanos, Christianæ Religionis insensibilissimos hostes, venerabile est: Mahumerus enim in Alcorano (teste Marcilio Ficino lib. de Christiana Religione cap. 2.) Jesum Christum Dei virtutem, sapientiam, animam, statum, Spiritum, Verbumque, afflatu quodam divino ex Maria Virgine perpetua natum, appellat; atque ipsum suscitasse mortuos, aliaque plurima miracula divinitus effecisse, & cunctis Hebræorum Prophetis esse sublimiorem. Unde ex Mahumetanis, qui Mahumeti sepulchrum visunt, nisi etiam Christi sepulchrum viderint, nondum satis purificati existimantur: qui Christi vel Mariæ nomen contumeliosè commemorat, apud eos severè puniuntur. Inducit præterea idem Mahumerus in Alcorano Deum ita loquentem: Cum Prophetas alios alijs præfecerimus, eosque allocuti fuerimus, Christo Mariæ filio, animam nostram propriè conferentes, vim atque virtutem præ ceteris præbuimus. Demum quoties Evangelium nominat, quod sapissimè facit, toties proprio cognomento librum appellat lucidum; aliquando etiam addit esse lumen testamenti, castigationem, rectamque viam timentibus Deum.

Confirmatur hoc testimonium ex iis quæ refert Duverderius, Historiographus Gallus, in compendio Historiæ Turcicæ, in vita Bajazeti secundii. Quo tempore (inquit) Bajazetus, pacis cum Venetis initæ suavitatibus frueretur, Talismanus

H h ij

quidam (Sacerdos est Mahumetica Secta) qui à longa annorum serie Alcoranum legebat in Templo Sancte Sophia, die quadam librum manu tenens, ut aliquot ejus paginas Imperatori, magnâ populi comitatio cæterâ, exponeret, subitò cum in terram projiciens, fixèque intuitus Bajazetum: Miror (inquit) Domine, Principem adeò doctum, & sapientem, falsi hujus Legislatoris, quem Tu Prophetarum omnium maximum credis, non agnovisse ineptias. Scias nihil inesse divini legibus ab eo præscriptis, omnes sensuum oblectamenta respiciunt, quibus homines alliciant; nec alio fine impostorem illum voluisse, solâ gladij pugnâ, legis sue controversias dirimi, quam ut stropharum suarum agnitionem præriperet. Eas sæpe cum Christianorum legibus contuli, & semper cum notabili differentia meritorum, Christianas reperi fundatas in puritate vite mirabili, & in inconcussa omnino veritate. Mahumetica nihil aliud sunt, quam turpitudines, & ludificationes. Vnde concludo amplectendam solam IESU CHRISTI Religionem.

Erat Bajazetus Principum omnium superstiosissimus, qui proinde Talismanum vix hac ultima verba complementem, è templo extrahi, ac protinus occidi jussit. Veritus tamen publicationem hujus nuntij, quod tantopere sue glorie præjudicabat, severissimè prohibuit omnibus qui sermonem illum audierant, ne cuiquam de eo aliquid revelarent. At is, pro cuius honore Sacerdos ille mortem adeò generosam pertulerat, loqui fecit Turcam Illyricum, illustris illius Tragœdia spectatorem, ne à Christianis regionum illarum nesciretur, ex qua mirè edificati sunt. Hæc Duverdius,

§. X.

Miracula à Christo, ejusque Discipulis, & alijs Sanctis viris edita, decimum credibilitatis nostræ fidei argumentum.

261.

VIs miraculorum ad confirmandam veritatem maxima est, cum illa (ut ait Chrysostomus homil. 14. in Matth.) sint pignora divina omnipotentia, hoc est opera in quibus nobis ita elucet Dei potentia, ut constet quod nulla creatura hæc potuerit præstare; vel ut alij dicunt, sigilla Divinitatis, quibus Deus ea quæ credenda proponit, obsignare solet: ideòque si quæ doctrina confirmatur miraculis, tanquam à Deo revelata, dubitandum non est, quin ipsa sit vera, & divinitus tradita. Multis autem, magnisque miraculis, fidem Christianam à Christo, ejusque Discipulis confirmatam esse, testatur Apostolus ad Hebræos 2. his verbis: *In nos confirmata est, contestante Deo signis; & portentis, & variis virtutibus, & Spiritus Sancti distributionibus.* Id etiam constat ex quatuor Evangelij, ubi passim cæci, muti, surdi, claudi, paralytici, leprosi, hydropici, & alij leguntur à Christo sanati; mortui etiam suscitati, dæmones è corporibus pulsati, maria solo jussu sedata, & calcata, futura libera certissimè prædicta, & alia innumera signa & miracula; quæ (ut ait D. Joannes) si enarranda essent per singula, nec ipsum arbor mundum capere posse eos qui scriberentur libros. Unde bellissimè Chrysostomus homil. 14. & 28. in Matth. ait Evangelistas, nubes quasdam signorum (miraculis scilicet innumeris, veluti guttis pluvie, fectas) grandi verborum paritate ea transcurrisse signa, neque in singulis immoratos esse, sed unico verbo miracu-

lorum pelagus comprehendisse.

Stultum autem & ridiculum est quod aliqui infideles dixerunt, nempe Christum tot & tam stupenda fecisse miracula, ob excellentiam temperamentum quo prædita erat adoranda ejus caro: nam, ut rectè arguit Michaël Medina libro citato de recta fide in Deum, Christus Joan. 4. absentem filium Reguli sanavit, verbi unius pronuntiatione: non igitur vi corporeâ; neque enim vis corporea in locum adeò remotum à Christo potuisset agere. Deinde ea vis egisset in omnia æquè distantia à Christo, & non unum, sed omnes ægros, in sphaera illius activitatis sanasset; nam vis corporea, ut temperamentum, egisset sine consilio & electione; neque fuisset determinata ad illum in particulari sanandum, & non omnes alios, æqualiter à Christo distantes. Inde sequitur, quod neque Christus fecit sua miracula vi astrorum, ut aliqui Astronomi delirant, citati ab eodem Medina: nam aspectus Astrorum non agit ad libitum causæ eligentis, sed duntaxat in locum illi aspectui expositum: At Christus ubi & in quos voluit exercuit vim effectivam miraculorum: Ergo &c. Sequitur etiam non fuisse facta Christi miracula, vi imaginationis, ut alij somniarunt: imaginatio enim agit tantum intra corpus animale cujus est, nec potest immutare subiecta distantia. Addo quod nulla vis temperamenti, nec astrorum, vel imaginationis, potuit causare Solis eclipsem, sedare maria, effugare dæmones, mortuos suscitare, & cætera præstare quæ in Christi miraculis continentur.

Nec solus Christus in confirmationem nostræ fidei miracula edidit, sed etiam Apostoli, ut testantur Lucas in actis, Paulus in Epistolis, & Marcus capite ultimo sui Evangelij. Plura etiam leguntur facta miracula ab alijs Apostolorum coetaneis, & à successioribus eorum, quæ scripserunt SS. Patres, ut Athanasius in vita S. Antonij, Nyssenus in vita Sancti Gregorij Taumaturgi, Hieronymus in vita Sancti Hilarionis, Ambrosius in libro de Virginibus, Augustinus lib. 12. de civit. cap. 8. Severus Sulpitius in vita Sancti Martini, Theodoretus in vita S. Simeonis stylitæ, & Gregorius magnus in Dialogis. Sunt etiam nunc perpetua quædam & continua miracula, ut olim erant apud Judæos piscina probatica, & alia quædam: nam continuum miraculum capitis, & ampullæ sanguinis S. Januarij, Neapolitanis notissimum est, & experientia cuique volenti conspicuum. Plura etiam videntur Sanctorum corpora, post multa sæcula adhuc incorrupta & integra.

Corpus Sancti Claudij, Archiepiscopi primùm Bizuntini, deinde Monachi D. Benedicti, & Abbatibus Monasterij Turenfis, ab annis plusquam mille ducentis in eodem Monasterio integrum prorsus & incorruptum perseverat. Idem testatur Clemens VIII. de B. Agnetæ Politiana, Ordinis nostri Virgine, in ejus Canonizationis diplomate: & tota Hispania demiratur non integritatem solum & incorruptionem corporis Seraphicæ Virginis Theresiæ, sed & cœlestem liquorem, omni balsamo puriorem ac suaviorem, ex eodem sacratissimo corpore promanantem. Quantum ad alia miracula perpetua, omni admiratione digna, taceo pulverem è sepulchro Sancti Raymundi Pennafortij, ab annis quadringentis, in morborum omnium remedium, sed præcipuè febrium, perenniter enascentem. Omitto Tau-